

APLICATIU

GUIA DOCENT

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Mètodes i Tècniques en Arqueologia Històrica
Codi	
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Segon curs. Semestre 1.
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)</i>
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Cèsar Carreras Monfort
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7/159
Telèfon (*)	935813552
e-mail	
Horari d'atenció	Dilluns i dimecres de 10 a 11 h. i dijous amb cita prèvia.

2. Equip docent

Nom professor/a	Esther Rodrigo Requena
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7/159
Telèfon (*)	935813552
e-mail	Esther.Rodrigo@uab.cat
Horari de tutories	Dilluns i Dimecres de 10 a 11.30h.

(Afegiu tants camps com sigui necessari)

() camps optatius*

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura té com a objectiu la introducció als coneixements bàsics de la metodologia i les tècniques de camp i laboratori en l'arqueologia dels períodes històrics.

Es donarà un èmfasi especial als mètodes i tècniques d'anàlisi dels processos de formació dels jaciments arqueològics, en aquest marc, s'introduirà a l'alumnat en els fonaments de l'estratigrafia arqueològica.

En el marc d'aquesta assignatura s'exposarà l'evolució del mètode d'excavació, documentació i registre, de manera que l'alumne pugui comparar i valorar les diferents metodologies i sistemes d'excavació que s'han aplicat en la història recent d'aquesta disciplina.

Es tindrà especialment en compte la formació en les tècniques d'excavació i prospecció, la documentació i registre de camp i els mètodes i tècniques de datació. S'introduirà a l'alumnat en l'arqueometria dels materials lapidis, ceràmics i metàl·lics.

Els continguts d'aquesta matèria s'orienten a donar als alumnes els instruments bàsics necessaris per poder treballar els materials arqueològics considerats com documents històrics i a dotar-los dels recursos necessaris per desenvolupar les feines pròpies d'un arqueòleg en un jaciment.

L'assignatura tindrà un caràcter marcadament pràctic, es preveu la realització de sortides de camp, també es primarà la docència a partir de la resolució de problemes i les classes pràctiques en els laboratoris docents.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

Resultats d'aprenentatge

Competència

Resultats d'aprenentatge

Competència

Resultats d'aprenentatge

Competència

Resultats d'aprenentatge

Competència

Resultats d'aprenentatge

Competència

Resultats d'aprenentatge

Competència

Competència

6.- Continguts de l'assignatura

- **Classes** presencials a la UAB: 20 h
 - classes magistrals
 - exercicis pràctics
 - vídeos
 - lectura d'articles de revistes científiques amb el subsegüent debat
 - treballs en grup sobre casos d'estudi i exposicions orals.
- **Pràctiques d'aula** 10 h
 - problemes de diagrames estratigràfics
 - problemes de conversió d'escales
 - problemes
- **Treballs recerca arqueològica:** 50 h
 - Ressenya sobre una lectura de la bibliografia del temari: 20 h
 - Desenvolupament del treball de recerca bibliogràfica al Servei d'Arqueologia: 30h
- **Pràctiques excavació:** 30 h
 - Conceptes teòrics no tractats o no aprofundits a classe i aplicació pràctica: Introducció al jaciment; la topografia arqueològica; la documentació d'excavació i el tractament i classificació del material ceràmic: 5h
 - Excavació estratigràfica: 20 h
 - Rentat i siglat de material: 5 h
- **Visita a un jaciment arqueològic:** 5 h
La difusió del patrimoni arqueològic. *Baetulo* un exemple de conservació del patrimoni arqueològic i museografia didàctica.
Visita a Can Tacó?
- **Estudi i lectures sobre la matèria impartida a classe:** 22h 30'
- **Avaluació:** 7h 30'

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

L'assignatura es fonamentarà en activitats a l'aula, pràctiques d'excavació, la visita d'un jaciment i l'activitat autònoma que té el seu màxim exponent en la implementació d'un treball de curs. A més comptarà amb el suport del *Campus Virtual* de la UAB.

1. Activitats a l'aula.

Les activitats que es desenvoluparan a l'aula tindran com a fil conductor la classe magistral amb suport de presentacions en *power point*. Tanmateix, cal destacar, que per tal de potenciar dinàmiques actives i participatives que fomentin l'aprenentatge, en cap cas aquest serà l'únic recurs didàctic emprat per desenvolupar un tema. La classe magistral es combinarà sense excepció amb altres recursos com: exercicis introductoris; exercicis de revisió; altres activitats pràctiques; lectura d'articles de revistes especialitzades amb el subsegüent debat; vídeos; treballs en grup sobre casos d'estudi i exposicions orals.

2. Pràctiques d'excavació.

L'assignatura inclou una setmana de pràctiques d'excavació en un jaciment. Tenen per objectiu que l'alumne, que ja ha fet una primera aproximació al treball de camp en l'assignatura d'Introducció a l'Arqueologia, segueixi aprofundint en l'adquisició de les capacitats pròpies de la disciplina, i d'aquesta manera continuï desenvolupant les competències relacionades amb els diferents processos que comporta l'excavació arqueològica per una part, i per l'altra reforci els continguts teòrics que en aquest sentit s'hauran impartit a classe. Així mateix, a les sessions d'excavació s'introduiran continguts nous *in situ* que s'aplicaran a la pràctica.

3. Visita d'un jaciment i classe *in situ*.

Està prevista la visita al jaciment romà de la ciutat romana de *Baetulo*? un exemple d'arqueologia urbana en què s'ha fet la posada en valor d'un conjunt importantíssim del patrimoni arqueològic català. Un especialista en el jaciment farà una classe *in situ* sobre el tema.

4. L'activitat autònoma.

La major part d'hores de treball autònom hauran d'invertir-se en la implementació d'exercicis i d'un

treball de recerca documental. Es tracta d'un exercici clau a realitzar durant segon curs en tant que intenta proveir l'alumne de recursos fonamentals a l'hora de realitzar un treball de recerca arqueològica que haurà d'aplicar en els treballs de recerca que desenvolupi al llarg de la carrera i vida professional. El treball consistirà en que l'alumne triï una àrea d'estudi i un període històric determinat (època ibèrica, romana, medieval...) i faci un buidatge de la Carta Arqueològica de l'IPAC del Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya i posteriorment contrasti les dades recollides en la documentació amb una visita ocular al jaciment.

Aquest treball implica el desenvolupament de les següent activitats:

- Buidatge i recollida de dades bibliogràfiques i documentals arqueològiques
- Síntesi i exposició ordenada de les dades recollides en un primer document de treball.
- Visita ocular al jaciment per contrastar les informacions recollides; l'alumne s'haurà de familiaritzar amb la utilització de material cartogràfic i amb els sistemes de coordenades per tal de localitzar els jaciments
- Desenvolupament de capacitat crítica per realitzar un exercici de comparació entre les dades recollides en la documentació arqueològica i la realitat present
- Redacció final del treball en que l'alumne ha de demostrar la capacitat de síntesi, de revisió crítica de la documentació existent recollida i de coneixement de l'àrea d'estudi escollida. Així mateix, en aquest treball haurà de demostrar que sap utilitzar el llenguatge tècnic i científic propi d'aquesta matèria, que sap relacionar l'evidència empírica i l'explicació, i que ha utilitzat i domina alguns dels instruments bàsics de la recerca arqueològica

L'assignatura també implicarà treball autònom per part de l'alumne per ampliar i assimilar els continguts i per preparar el cas d'estudi i exposicions orals. A més, una part de les pràctiques d'excavació, com el rentat i siglat de material, es desenvoluparan de forma autònoma.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Activitats a l'aula: - classe magistral - exercicis pràctics: d'introducció i/o revisió de les unitats docents i d'aplicació dels conceptes teòrics a la pràctica. - lectura d'articles de premsa amb el subsegüent debat - vídeos - 1 treball en grup sobre casos d'estudi i exposicions orals d'aquests treballs.	20 h	- Utilitzar els principals mètodes o tècniques en la investigació arqueològica - Adquirir habilitats per al treball en equip - Adquirir habilitats per debatre a partir del coneixement especialitzat
Pràctiques de camp d'excavació: Conceptes teòrics i aplicació pràctica d'aquest conceptes : -Introducció al jaciment - Topografia arqueològica - Documentació d'excavació - Tractament i classificació de materials arqueològics.	7 h 8 h 5 h	- Aprofundiment en el coneixement de les habilitats ja adquirides respecte als diferents processos que comporta l'excavació arqueològica.

Supervisades

Pràctiques de camp d'excavació: - Excavació: diferenciació i excavació de l'estratigrafia arqueològica.	20h	- Desenvolupar unes primeres habilitats pel que fa a detectar i excavar les unitats estratigràfiques arqueològiques.
Visita a un jaciment arqueològic: el conjunt arqueològic de <i>Baetulo</i>?	5h	- Adquirir coneixements sobre les possibilitats de la difusió arqueològica a partir d'un exemple de jaciment significatiu

Autònomes

Exercicis i treball de recerca documental i bibliogràfica	48 h	- Posar en pràctica diferents estratègies de recerca bibliogràfica i aprofitar els recursos de la UAB (com les bases de dades). - Saber presentar una recerca ben estructurada (introducció, diverses seccions, conclusions) i tractar
--	------	---

		correctament els aspectes formals (com les citacions bibliogràfiques i les notes). - Desenvolupar esperit crític i capacitat de síntesi.
Pràctiques de camp d'excavació: rentat i siglat de materials i classificació	4h 30'	Conèixer el funcionament del procés
Estudi i lectura sobre la matèria impartida a classe	22 h 30'	Consolidar coneixements

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

Indicadors d'avaluació:

1. Prova teòrica (28%).

Sistema d'avaluació:

S'avaluaran els conceptes impartits a classe a partir d'una pregunta tipus tema - d'anàlisi i síntesi i, opcionalment, també de reflexió crítica - a escollir entre dues opcions.

Es plantejaran diversos exercicis tipus problema sobre:

- conceptes d'estratigrafia: elaboració d'un matriu a partir d'una secció arqueològica
- conversió d'escales
- problemes sobre seccions i lectura de cotes

Competències a demostrar per a l'obtenció d'uns resultats d'avaluació òptims:

Coneixements:

Una correcta assimilació dels coneixements impartits a classe i el seu aprofundiment, com a mínim, a partir d'una de les citacions bibliogràfiques de la bibliografia bàsica per cada unitat docent. En cas que no s'hagi emprat bibliografia per aprofundir els conceptes es tindrà opció a aprovar però no a les qualificacions de notable o excel·lent.

Habilitats:

- Analitzar i sintetitzar informació, contextualitzant els processos històrics (CE 3).
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític (CGU1).
- Saber comunicar adequadament els coneixements adquirits. Redactar amb correcció gramatical i utilitzar un vocabulari i estil acadèmic adequats, així com un vocabulari tècnic específic i de interpretació (CE11 i CTF1).
- Relacionar l'experiència empírica amb les explicacions teòriques (CE3.3)

2. Exercicis i treball de recerca documental (28%).

Competències a demostrar per a l'obtenció d'uns resultats d'avaluació òptims:

Coneixements:

- Demostrar que l'alumne s'ha familiaritzat i domina les fonts documentals arqueològiques i els treballs de recerca previs a l'inici de qualsevol recerca arqueològica de camp
- Saber desenvolupar un treball de recerca formalment correcte tant pel que fa a l'estructura com a les referències i les citacions bibliogràfiques.
- Demostrar una correcta assimilació dels continguts exposats.

Habilitats:

- Analitzar i sintetitzar informació, distingint la important de la secundària (CTF5 i CEF34).
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític (CGU1).
- Redactar amb correcció gramatical i utilitzar un vocabulari i estil acadèmic adequats, així com un vocabulari tècnic específic i de interpretació (CE11).
- Buscar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma tant en fonts estructurals (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa (CE6.3, CE10, CT2).
- Utilitzar eines informàtiques bàsiques (com els processadors de textos o bases de dades). (CT2)
- Habilitats per al treball en equip: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració i capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes (CT4).
- Haver desenvolupat capacitats que permetin a l'alumne organitzar el seu temps i els propis recursos per al treball: dissenyar plans amb l'establiment de prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació (CT6)

3. Casos d'estudi i corresponents exposicions orals (18%).

Competències a demostrar per a l'obtenció d'uns resultats d'avaluació òptims:

Coneixements:

- Respondre a totes qüestions plantejades en els guions de referència de les activitats.
- Demostrar una correcta assimilació dels continguts exposats.

Habilitats:

- Capacitat de connectar els continguts teòrics amb la pràctica arqueològica (C3.3).
- Realitzar presentacions orals clares, estructurades, didàctiques i utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats (CE11)
- Habilitats per al treball en equip: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració i capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes (CT4).
- Capacitat per debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit (CT5)
- Dominar en el grau necessari els idiomes per poder efectuar les lectures pertinents (CT3).
- Haver desenvolupat habilitats d'aprenentatge autònom. (CT6)

5. Pràctiques d'excavació (20%)

Sistema d'avaluació:

Caldrà entregar les pràctiques de topografia realitzades a l'excavació (plantes i seccions) i la documentació real d'excavació generada per cada alumne.

Serà clau l'assistència continuada i es valorarà en gran mesura l'actitud de l'alumne al llarg de la setmana d'excavació.

Competències a demostrar per a l'obtenció d'uns resultats d'avaluació òptims:

Coneixements:

- Demostrar que s'han anat assolint coneixements d'estratigrafia arqueològica, documentació d'excavació, i tractament i classificació de materials.

Habilitats:

- Habilitats per al treball en equip: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració i capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes (CT4).

- Utilitzar de manera adequada els mètodes de treball de camp (CE8.1)

- Aplicar els mètodes i tècniques d'estudi dels diferents materials arqueològics (CE8.2)

- Interpretar correctament els contextos arqueològics durant els treballs de camp (CE8.3)

- Utilitzar els mètodes i tècniques de registre de dades (CE9.1)

- Manejar els instruments utilitzats en el registre de dades (CE9.2)

Actituds:

- Dinamisme.

- Responsabilitat.

- Constància.

Condicions d'avaluació:

- Hi haurà una única convocatòria.

- La no realització d'un 10% o més de les activitats d'avaluació implicarà un *no presentat*.

- Si la nota d'un 50% o més de les activitats d'avaluació és inferior al 3 sobre 10, no es farà mitja entre les diferents activitats i no s'aprovarà l'assignatura.

- L'entrega amb retard de les activitats d'avaluació sense haver-ho consensuat prèviament amb el professorat restarà un 10% de la nota per cada dia de retard.

ACTIVITATS D'AVUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Prova teòrica	2	Saber sintetitzar i comunicar adequadament de forma escrita els coneixements adquirits
Exposició oral de 2 casos d'estudi treballats en equip	3	Saber comunicar adequadament de forma oral els coneixements adquirits
Pràctiques d'excavació: dibuix d'una planta i d'una secció	2	Saber portar a terme els diferents processos que implica la realització de la documentació gràfica bàsica d'excavació (instal·lació de quadrícules i d'aparells; lectura i càlcul de cotes, i dibuix a escala).

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia bàsica. (La bibliografia complementaria s'inclou al Campus Virtual).

Bibliografia general.

Álvarez Pérez, A.; Rodà, I. eds. (1992): *Ciencias, metodologías y técnicas aplicadas a la arqueología*. Barcelona etc.: Fundació Caixa de Pensions etc.

Fernandez, V. (1994): *Teoría y método de la arqueología*. 1 ed. 1990. Madrid: Editorial Síntesis.

Greene, K. (2004): *Archaeology: an introduction*. 1ª ed 1983. London and New York: Routledge

Pallottino, M. (1980): *Che cos'è l'archeologia*. Firenze: Sansoni.

Ramos, R. (1987): *Arqueología. Métodos y técnicas*. 1ª ed. 1977. Barcelona: Ediciones Bellaterra.

Tema 1. Història i desenvolupament del mètode d'excavació estratigràfica en arqueologia

Gamble, C. (2002): *Arqueología básica*. Barcelona: Ariel.

Renfrew, C. ; Bahn, P. (2007): *Arqueología. Teorías, Métodos y práctica*. 1ª ed. 1993. Madrid: Aka

Trigger, B. G. (1992): *Historia del pensamiento arqueológico*. Barcelona: Crítica.

Tema 2. L'excavació estratigràfica.

Aitken, M.J. (1990): *Science-based dating in archaeology*. London and New York: Logman.

Aitken, M.J. Ed. (1997): *Chronometric dating in archaeology*. Series Advances in archaeological and museum science, 2. New York and London: Plenum Press.

Barrandon, J-N. ; Guibert, P. ; Michel, V. Eds. (2001) : *Rencontres internationales d'archéologie et d'histoire d'Antibes (21è : 2000 : Antibes). Datation : actes des recontres, 19-20-21 octobre 2000*. Antibes : APDCA.

Carandini, A.. (1997): *Historias en la tierra. Manual de excavación arqueológica*. 1ª ed. 1981. Barcelona: Editorial Crítica. Barcelona.

Domingo, I.; Burke, H.; Smith, C. (2007): *Manual de campo del arqueólogo*. Barcelona: Ariel.

Harris, E. (1991): *Principios de estratigrafía arqueológica*. 1ª ed. 1989. Barcelona: Editorial Crítica.

Harris, E.; Pàgina creada per tractar problemes sobre l'aplicació del diagrama creat per E.Harris
<http://www.harrismatrix.com/>

Langouet, L. ; Giot, P.R. (1992) : *La Datation du passe : la mesure du temps en archéologie*. Suplement de la Revue d'Archéometrie. Rennes : G.M.P.C.A., 1992.

Roskams, S. (2003): *Teoría y práctica de la excavación*. Barcelona: Crítica.

Tema 3. L'arqueologia del paisatge.

L'estudi de territoris antics : temes i mètodes de l'arqueologia processual i la postprocessual:

Gaffney, V., Zoran, S., ; Watson, H. (1996): "Moving from Catchments to Cognition: Tentative Steps Toward a Larger Archaeological Context for GIS", a Aldenderfer, M. ; Maschner, H.D.G. ed. *Anthropology, Space and Geographic Information Systems*. Spatial Information Series. New York and Oxford: Oxford University Press, 132-154.

García Sanjuán, L. (2005): "La propuesta de la Arqueología procesual: el análisis ecológico-cultural y espacial", *Introducción al Reconocimiento y Análisis Arqueológico del Territorio*. Barcelona: Ariel, 187-238.

García Sanjuán, L. (2005): "La propuesta de la Arqueología postprocesual: el análisis simbólico",

Introducción al Reconocimiento y Análisis Arqueológico del Territorio. Barcelona: Ariel, 187-238.

Guitart, J., Palet, J., Prevosti, M. (2003): *Territoris antics a la Mediterrània i a la Cossetània oriental. Actes del Simposi Internacional d'Arqueologia del Baix Penedès. El Vendrell, del 8 al 10 de Novembre de 2001.* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.

Ruestes, C. (2008): "Social organization and human space in north-eastern Iberia during the third century B.C.", *Oxford Journal of Archaeology* 27(4), 359-386.

Stoddart, S, ed. (2000): *Landscapes from Antiquity.* Oxford: Antiquity/Oxbow.

Tilley, C. (1994): *A Phenomenology of Landscape: Places, Paths and Monuments.* Oxford: Berg.

Witcher, R. (1998): "Roman Roads: phenomenological perspectives on roads in the landscape", a Forcey, C., Hawthorne, J. ; Witcher, R. eds. *TRAC 97. Proceedings of the Seventh Annual Theoretical Roman Archaeology Conference. Nottingham 1997.* Oxford: Oxbow Books, 60-70.

Els Sistemes d'Informació Geogràfica per a l'estudi dels paisatges antics:

Wheatley, D.; Gilings, M. (2002): *Spatial Technology and Archaeology. The Archaeological Applications of GIS.* London and New York: Taylor and Francis.

Tema 4. Arqueologia subaquàtica.

Nautical Archaeology Society (NAS). (2008): *Archaeology Underwater: the NAS Guide to Principles and Practice.* Wiley-Blackwell.

Nieto, F.J. (1984): *Introducción a la arqueología subacuática.* Col.lecció: orígens. Barcelona: Editorial CYMYS.

- Tema 5. L'arqueologia a Catalunya avui: legislació arqueològica i món laboral

Llei 9 /1993 de 30 de Setembre del Patrimoni Cultural Català (DOG núm. 1807 de 11/10/2003), a: http://www10.gencat.net/sac/AppJava/servei_fitxa.jsp?codi=11536 (13/09/2009)

Decret 78 / 2002 de 5 de Març del Reglament de la Protecció del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic (DOG núm. 3594 del 13/03/2002), a: http://www10.gencat.net/sac/AppJava/servei_fitxa.jsp?codi=11536 (13/09/2009)

- Tema 6. La conservació dels jaciments arqueològics i la importància social de l'arqueologia.

Ballart, J. (2007): *El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso*. 1ª ed. 1997. Barcelona: Ariel.

Rodríguez Temiño, I. (2004): "La valorización del patrimonio arqueológico urbano", *Arqueología urbana en España*. Barcelona: Ariel, 297-368.

Tema 7. El treball de recerca documental i bibliogràfic.

Gabinet de la Llengua Catalana de la UAB (1995): *Les referències i les citacions bibliogràfiques, les notes i els índex*. Bellaterra (Barcelona): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

1. Història i desenvolupament del mètode d'excavació estratigràfica en arqueologia històrica

2. L'excavació arqueològica

2.1. L'excavació estratigràfica com a mètode per reconstruir la història dels jaciments.

2.2. Mètodes d'excavació arqueològica. L'excavació per extensió

2.3. Principis bàsics d'estratigrafia arqueològica.

2.4. Individualització i excavació de les unitats estratigràfiques.

2.5 La documentació d'excavació.

- Les fitxes d'excavació
- Les plantes d'excavació:
 - Plantes simples
 - Plantes compostes
 - Plantes acumulatives
- Seccions estratigràfiques
- Altra documentació

2.6. La reconstrucció i datació de la seqüència estratigràfica:

2.6.1. El concepte de cronologia relativa i cronologia absoluta.

2.6.2. Les relacions estratigràfiques i el *matrix Harris*.

2.6.3. La ceràmica com a fòssil director de l'estratigrafia.

3. L'arqueologia del paisatge.

3.1. L'estudi de territoris antics: Àmbits de recerca

3.2. L'arqueomorfologia. Les formes construïdes del paisatge en època històrica

3.2. Els Sistemes d'Informació Geogràfica (SIG) per a l'estudi dels paisatges antics.

3.3. Casos d'estudi.

4. Arqueologia subaquàtica.

4.1. Els precedents de l'arqueologia subaquàtica

4.2. Tècniques i mètodes de l'arqueologia subaquàtica.

4.3. Tipus de jaciments subaquàtics.

4.4. Arqueologia nàutica.

4.5. La conservació dels materials

5. L'arqueologia a Catalunya avui: legislació arqueològica i món laboral.

6. La conservació de jaciments arqueològics i la importància social de l'arqueologia.

7. El treball de recerca documental

8. Didàctica i difusió del patrimoni a partir de l'exemple del poblat ibèric de Les Toixoners/Alorda Parc.

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
Per determinar	Sessió formativa sobre bases de dades bibliogràfiques	Sala de formació d'usuaris de la biblioteca d'humanitats de la UAB		Saber portar a terme cerques bibliogràfiques a bases de dades amb buidats d'articles sobre arqueologia com la ISOC del CSIC i d'altres.
2/11/2009	Exposició oral a classe d'un cas d'estudi sobre prospeccions geofísiques	Aula	Bibliografia i recursos electrònics específics sobre prospeccions geofísiques	- Aprofundiment dels conceptes impartits a classe - Desenvolupament d'habilitats per al treball en equip - Saber comunicar de forma oral adequadament els coneixements adquirits
2/12/2009	Exposició oral a classe d'un cas d'estudi sobre arqueologia del paisatge	Aula	Dossier d'articles a recollir al servei de fotocòpies	- Saber aplicar a la pràctica els conceptes teòrics adquirits a classe - Desenvolupament d'habilitats per al treball en equip - Saber comunicar de forma oral adequadament els coneixements adquirits
11/12/2009	Visita al poblat ibèric de Les Toixoneres / Alorda Parc	Calafell		- Adquirir uns primers coneixements sobre difusió arqueològica a partir de l'exemple del poblat ibèric d'Alorda Parc.
18 a 22 de Gener de 2010	Pràctiques de camp d'excavació	Diversos jaciments		- Adquirir uns primers coneixements pràctics sobre el treball arqueològic de camp.

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
19/10/2009	Exercicis de recerca bibliogràfica	Aula	Dossier amb exercicis i les corresponents indicacions per realitzar-los al campus virtual	- Saber portar a terme cerques bibliogràfiques a bases de dades sobre arqueologia - Saber portar a terme cerques bibliogràfiques al Catàleg Col·lectiu de les Biblioteques Universitàries i altres institucions catalanes. - Saber elaborar un llistat bibliogràfic amb correcció.
23/12/2009	Treball de curs			- Saber presentar una recerca ben estructurada (introducció, diverses seccions, conclusions) i tractar correctament els aspectes formals (com les citacions bibliogràfiques i les notes). - Desenvolupar esperit crític i capacitat de síntesi.